

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **B. C.**, bývajúceho v Z., zastúpeného JUDr. J. H., advokátom v B., proti žalovanému: **P., s.r.o.**, so sídlom v I., **o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 65/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2009, sp. zn. 15 Co 319/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 14. novembra 2007 č.k. 51 C 65/2007-89, zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že mu patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré pozostáva z jeho práva prechodu peši a prejazdu motorovým vozidlom cez pozemok žalovaného, parc. č. X., v kat. úz. I., zap. na LV č. X. na pozemok parc. č. X. žalovaného a z neho na parc. č. X. vo vlastníctve žalobcu, v kat. úz. I., zap. na LV č. X. Katastrálneho úradu v B., Správe katastra S. a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 213,17 Eur (6.422,- Sk) k rukám advokátky. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 151n ods. 1,2, § 151o ods. 1, 2, § 142 ods. 3, § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase jeho rozhodovania s tým, že zriadiť vecné bremeno k pozemku môže súd len v prípadoch ustanovených v Občianskom zákonníku, v iných prípadoch vecné bremeno nemôže zriadiť ani vtedy, keby sa z okolností prípadu javilo jeho zriadenie nevyhnutným východiskom na riešenie problému. V prejednávanej veci však nejde o žiaden prípad, v rámci ktorého by súd mohol vecné bremeno zriadiť.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p., úspechom žalovaného v konaní a vznikom mu trov na právnom zastúpení.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. decembra 2009 sp. zn. 15 Co 319/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., keď sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením a na zdôraznenie jeho vecnej správnosti uviedol, že spôsoby vzniku vecných bremien sú ustanovené v Občianskom zákonníku a sú ustanovené taxatívne a použitie analógie v prejednávanej veci nie je možné. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 134,78 Eur.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal rozsudok odvolacieho súdu a tiež rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu, že odvolací súd porušil ustanovenie § 237 f/ O.s.p. v tom, že mal upozorniť účastníkov na zmenu ustanovenia § 151o O.s.p. a mal ich vyzvať, aby sa k tejto skutočnosti vyjadrili. Keďže tak neurobil, odňal im možnosť konať pred súdom. Odvolacie konanie trpí aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď odvolací súd pracoval so zákonom, v ktorom nebola evidovaná novela ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie veci tak, ako to má na mysli ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. Za inú vadu možno považovať aj to, že „odvolací súd nevyžiadal stanovisko vlastníka príľahlého pozemku, kde okrem vlastníctva pozemku žalovaného bol dotknutý iný vlastník“.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalobcu je neprípustné a nároky ním uplatňované sú nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania sú podrobne upravené v § 237, § 238 a § 239 O.s.p., pričom v § 237 sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu, v § 238 sú podmienky prípustnosti stanovené pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo forme rozsudku a v § 239 pre rozhodnutie vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, preto bolo potrebné podmienky prípustnosti v tomto prípade skúmať podľa § 237 a § 238 O.s.p..

Podľa § 238 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci sa nejedná o žiaden z uvedených prípadov, t.j. dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, nesmeruje ani proti rozsudku, v ktorom by sa dovolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu, nakoľko dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, dovolanie nebolo podané ani proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky, dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na námietku žalobcu a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto väd, t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka,

prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom. Pokiaľ ide o procesné vady podľa § 237 písm. a/, b/, c/, d/, e/, g/ O.s.p., ktoré žalobca v dovolaní ani nenamietal, tieto v dovolacom konaní nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

K námietke žalobcu, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať tým, že ho neupozornil na novelizované znenie ustanovenia § 151o Občianskeho zákonníka (hmotnoprávny predpis), dovolací súd uvádza, že dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký vadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníma možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou (procesným postupom) súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, pri ktorom súd aplikuje hmotnoprávne alebo procesné predpisy na zistený skutkový stav, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 43/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). Súdmi nižších stupňov v danej veci z tých istých skutkových zistení vyvodili zhodný právny záver, že zriadenie vecného bremena v prejednávanej veci nie je možné.

Námietka žalobcu, že súd neupozornil účastníkov na zmenu ustanovenia § 151o Občianskeho zákonníka a tým mu odňal možnosť konať pred súdom, nie je opodstatnená. Odvolací súd zjavne neposudzoval vec podľa ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, preto ak nevyzval žalobcu aby sa k jeho použitiu vyjadril, neodňal mu tým možnosť konať pred súdom. Žalobca vo svojej žalobe nežiadal vec posúdiť podľa konkrétneho ustanovenia Občianskeho zákonníka, navyše súd nie je takýmto právnym posúdením viazaný a je povinný vec posúdiť podľa všetkých do úvahy prichádzajúcich

ustanovení. Pokiaľ tak nepostupuje, ide o nesprávne právne posúdenie veci, podraditeľné pod ustanovenie § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktoré je relevantným dovolacím dôvodom len v prípade procesne prípustného dovolania (por. vyššie uvedené).

Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v zmysle príslušných zákonných ustanovení, pri prejednávaní veci procesne nepochybil a svojím postupom žalobcovi neodňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p..

Pokiaľ dovolateľ svoje dovolanie odôvodnil aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (spočívajúcou v „nevyžiadaní stanoviska“ od ďalšieho vlastníka iného priľahlého pozemku), treba uviesť, že inú procesnú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) považuje Občiansky súdny poriadok za prípustný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné); samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania žalobcu spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., tento je možné preskúmať len v prípade, že dovolanie je prípustné, nakoľko tento, ak by aj bol daný, sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania, preto sa ním dovolací súd nezaoberal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 237 O.s.p., ani podľa § 238 O.s.p. a dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2011

JUDr. Eva Sakálová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Renáta Matejíková